

DZIENNIK WILEŃSKI

Adres Redakcji i Administracji: Dominikańska Nr. 4.

Redakcja otwarta od godz. 2—4 po poł.

Administracja otwarta codziennie od g. 10 do 6 wiecz., w niedziele od 1—2.

WARUNKI PRENUMERATY w Redakcji: Rocznie—12 mk., półrocznie—6 mk., kwartalnie—3 mk., miesięcznie—1 mk. **Z przesyłką:** Rocznie—14 m. 40 fen., półrocznie—7 m. 20 fen., kwartalnie—3 m. 60 fen., miesięcznie—1 m. 20 fen. **Zmiana adresu—20 fen.**

CENY OGŁOSZEŃ: Na 4-jej str. za wiersz drobnego druku—25 fen., nekrologi—60 fen. Ogłoszenia drobne za wyraz—5 fen. Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Dziennika Wileńskiego” do godz. 4 po poł. Po godz. 4-jej nekrologi i inne niecierpiące zwłoki zawiadomienia przyjmuje drukarnia ks. A. Rutkowskiego, Królewska (Botaniczna) 47.

Numer pojedynczy 5 kop. = 10 fen.

Gazeta wychodzi codziennie—z wyjątkiem dni poświęconych.

TELEGRAMY.

(W. T. B.)

KOMUNIKAT URZĘDOWY NIEMIECKI.

Kwatera główna 3 marca.

FRONT ZACHODNI.

Przed świtem próbowały się wdrzeć do naszych okopów silne oddziały angielskie wywiadownicze około Mulkch i Lievin, a w godzinach wieczornych małe oddziały w innych miejscach frontu Artois. Zostały one wszędzie odparte.

Na obu brzegach Ancre rozegrały się znowu energiczne walki piechoty, podczas których nieprzyjaciel oprócz krwawych strat utracił 60 jeńców i 8 karabinów maszynowych.

Nad Aisne i w Szampanji odparte zostały ataki Francuzów przeciw niektórym z naszych okopów.

FRONT WSCHODNI.

Front wojsk generała feldmarszałka księcia Leopolda Bawarskiego.

Między Hlukszą i jez. Narocz, oraz nad Stochodem ogień działowy był bardziej ożywiony, niż dni poprzednich.

Około Woronczyna, na zachód od Łucka, wojska szturmujące wdarły się na długości 2 i pół km około 1500 m. wgłąb pozycji rosyjskiej, i po zniszczeniu kryjówek, wróciły ze 122 jeńcami i 4 karabinami maszynowymi.

Podczas ataku na wschód od Narajówki ilość jeńców wzrosła do 3 oficerów i 276 żołnierzy, a zdobyto do 7 karabinów maszynowych.

Front wojsk generała-pułkownika arcyksięcia Józefa

W grupie wojsk generała-feldmarszałka v. Mackensena

przy trwającej w dalszym ciągu mgłej działalności bojowa była niewielka.

Front Macedoński.

Żadnych szczególnych wypadków nie było.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

KOM. URZĘD. AUSTR.-WĘGIERSKI.

Wiedeń, 3 marca.

FRONT WSCHODNI.

Przedsięwzięcie wojsk atakujących nad Narajówką, o którym zakomuni-

kowano wczoraj, przyniosło 3 rosyjskich oficerów, 276 żołnierzy i 7 karabinów maszynowych. Atak podobnego rodzaju podjęty koło Woronczyna na Wołyniu doprowadził nasze oddziały na 2½ km. długości frontu do 1½ km. wgłąb pozycji nieprzyjacielskich i dał sposobność do skutecznej pracy niszczącej, po ukończeniu której powróciły one ze 122 jeńcami i 4 zdobytymi karabinami maszynowymi.

FRONT WŁOSKI.

W odcinku Sugana artylerja włoska w oddzielnych punktach chwilami utrzymywała energiczny ogień. Oddział nieprzyjacielski, który posuwał się w kierunku naszych linii koło Scurelle (nad strumieniem Maso) natychmiast został odepchnięty do swej pozycji.

Na zachód od Asiago patrol Tyrolskiego landszturm przekroczył w nocy wąwóz Assach, zdobył okop włoski na zachód od Canove, pokonał załogę i przywiódł z tej zwycięzki kilku jeńców.

FRONT POŁUDNIOWO-WSCHODNI.

Nic do zakomunikowania.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefler
Feldmarszałek-leutnant.

BERLIN (2 bm.) Urzędownie. Dwie łodzie podwodne, które obecnie powróciły, zatopiły 15 parowców i 7 żaglowców, ogólnej pojemności 64,500 reg. tonn.

Jedna z tych łodzi podwodnych napotkała koło południowego wybrzeża Irlandji parowiec rezerwoarowy, przystosowany do spotkania z łodziami podwodnymi, uzbrojony 4 ma dobre ukrytymi działami po bokach, który ponadto wyzyskał swe łodzie ratunkowe w celu rzucania bomb wodnych na łódź podwodną. Po wypłynięciu łódź podwodna prowadziła od godz. 3 po południu do zmierzchu walkę działową ze statkiem wymienionym i przybył mi na pomoc statek do polowań na łodzie podwodne, należącym do klasy Foxglove, przyczem Foxglove co najmniej trzykrotnie został trafiony.

Przez zatopienie tych statków zniszczono m. innymi: 8800 t. granatów, 3300 tonn zboża, 3000 tonn siemienia lnianego, ponadto około 15000 tonn węgla, 4500 tonn materiałów wojennych, 3,500 tonn bagażu, 4,300 tonn siana, 1,200 tonn rudy żelaznej i 1,800 tonn orzechów ziemnych.

BERLIN (3 bm.) Urzędownie. Znowu nasze łodzie podwodne zato-

piły 21 parowców, 10 żaglowców i 16 statków rybackich o ogólnej pojemności 91000 br. r. tonn.

Szef sztabu admiralicji marynarki.

BERLIN (2 bm.) Niemieckie hydroplany zruciły w dniu 1 bm. przed południem na statki handlowe, stojące w Downs i dworzec kolejowy w Ramsgate ogółem 21 bomb z zauważonym dobrym skutkiem. Wszystkie hydroplany wróciły nieuszkodzone.

BERLIN (2 bm.) Prasa amerykańska zawiera wiadomość o wskazówkach urzędu do spraw zagranicznych dla niemieckiego posła w Meksyku na wypadek, gdyby Niemcom po ogłoszeniu nieograniczonej wojny podwodnej nie udało się utrzymać w neutralności Stanów Zjednoczonych. Podstawą tych wiadomości jest treść następująca:

Po powzięciu postanowienia co do rozpoczęcia w dn. 1 lutego b. r. nieograniczonej wojny podwodnej należało się ze względu na dotychczasowe zachowanie rządu amerykańskiego liczyć z możliwością konfliktu ze Stanami Zjednoczonymi. Że przewidywanie to było słuszne dowodzą fakty. Albowiem rząd amerykański natychmiast po ogłoszeniu przez nas blokady zerwał stosunki dyplomatyczne z Niemcami i wezwał pozostałe mocarstwa neutralne, aby poszły za jego przykładem.

W przewidywaniu tej możliwości było nie tylko prawem, ale i obowiązkiem rządu Rzeszy, w czasie właściwym podjąć kroki ostrożności na wypadek wojennego konfliktu ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki, aby o ile możliwe wyrównać fakt przystąpienia nowego przeciwnika do naszych wrogów. Wskutek tego cesarski poseł w Meksyku w połowie stycznia został upoważniony do zaproponowania rządowi meksykańskiemu, w razie, gdyby Stany Zjednoczone wypowiedziały nam wojnę, sojuszu i zakomunikowania bliźszych szczegółów. Instrukcja zobowiązywała zresztą dobitnie posła, aby nie podejmował wobec meksykańskiego rządu żadnych kroków, dopóki nie dowie się o fakcie wypowiedzenia wojny przez Amerykę.

W jaki sposób rząd amerykański dowiedział się o instrukcji przesłanej do Meksyku w sposób poufny — nie wiadomo.

Jednakże zdaje się, że zdrada — bo tylko ona może tu zachodzić — wydarzyła się na terytorjum amerykańskim.

BERLIN (3 bm.) Komisja główna Reichstagu na dzisiejszym swym posiedzeniu uchwaliła budżet kancelarii Rzeszy i kancelarii państwowej.

BERLIN (3 b. m.) Izba posłów. Koniec. Po dłuższych debatach ostatecznie przyjęto, zawarte w dodatku Ostmark, przeciw wnioskowi Polaków, zostały przyjęte. Budżet uchwalono. Następnym posiedzeniu w poniedziałek: budżet górnictwa i rolnictwa.

BERN (2 bm.) Według „Temps'a” gazety madryckie donoszą, iż opublikowane zostało dziś rozporządzenie zezwalające na sprzedaż hiszpańskich statków handlowych obcym poddaunym. Sprzedaż ujęta jest pewnymi ograniczeniami. Tak up. wolno sprzedać tylko statki, niezdolne do odbycia podróży oceanicznych.

BERN (3 bm.) Jak komunikują gazety jest rzeczą postanowioną utworzenie szwajcarskiego tow. akcyjnego w celu stworzenia szwajcarskiej floty handlowej.

BERLIN (3 bm.) „Lok. Anz.” donosi: w Izbie niższej oświadczył przedstawiciel rządu, że budynki Hamburg—Amerika—Linie w Londynie zostaną sprzedane na publicznej licytacji.

AMSTERDAM (3 bm.) Według doniesienia pism miejscowych donoszą do „Times'a” z Pekinu, że posłowie koalicji doręczyli chińskiemu rządowi we środę memoriał, w którym obiecują spełnić prośbę Chin co do zawieszenia wypłaty odszkodowań za powstanie bokserów oraz życzyli sobie rozważyć reformę celną, o ile Chiny zerwą stosunki dyplomatyczne z Niemcami i Austro Węgrami.

Z Reichstagu.

Dnia 2-go bm. Reichstag przede wszystkim rozpatrywał szereg krótkich zapytań. Pomiedzy innymi poseł, hr. Westarp, (kon.) zapytywał, w jaki sposób są traktowani niemieccy jeńcy wojenni i ludność, wywieziona z Niemiec. Dyrektor ministerjalny, dr. Kriege oświadczył w odpowiedzi: «Od samego początku wojny rząd Rzeszy czynił wszystko, co było w jego sile, aby polepszyć obchodzenie się z jeńcami. Nie chcemy wywierać zemsty na bezbronnych, lecz wyłącznie dopiąć traktowania, zgodnego z prawem międzynarodowym. Odpłacamy się tylko takim samym obchodzeniem się w stosunku do jeńców nieprzyjacielskich, ale nie dajemy się sprowokować do czynów barbarzyńskich. W całym szeregu wypadków został już osiągnięty pożądaný rezultat.

Co do traktowania w Anglii załóg niemieckich łodzi podwodnych ośmielamy całkowicie równanie takowych z innymi jeńcami. Niemcy w mieszczeni w szkodliwych dla zdrowia okolicach Afryki, zostali przewiezieni z powrotem do Europy, gdy ułoko-

waliśmy Francuzów w błotnistych miejscowościach Rosji. Obietnica Rosji co do odesłania ludności ewakuowanej z Prus Wschodnich, nie została jeszcze urzeczywistniona. Wobec tego Rosjanie, więzieni w Niemczech, nie będą uwolnieni, dopóki naszym mocarstwom opiekunów i krajom neutralnym nie uda się skłonić Rosję do wykonania swego obowiązku. Rząd niemiecki dąży do polepszenia losu naszych jeńców. Co zostało uczynione, dzisiaj lub jutro będzie zgłoszone do Reichstagu w postaci «Białej księgi». (Brawo!)

W dalszym ciągu pierwszej dyskusji nad budżetem, sekretarz stanu spraw zagranicznych, Zimmermann, w odpowiedzi na zapytanie oświadczył: «Odjazd statków duńskich nie budzi kwestji, ponieważ nie potrąca one przytem niemieckiego terenu zakazanego. W drodze do Anglii statki duńskie prawdopodobnie nie unikną zatopienia. Umowa z Danją nie została jeszcze zawarta. Mam nadzieję, że wkrótce będę mógł udzielić informacji co do tego.

Trzysta miliardów.

W warszawskich piśmie znajdujemy interesujący artykuł, dotyczący kosztów wojny obecnej, który podajemy poniżej w skróceniu:

Niemiecki sekretarz urzędu skarbu, hr. Roedern, szacuje koszt dotychczasowej toczącej się wojny na trzysta miliardów marek.

Wielki czytelnik powtórzy sobie te trzy wyrazy kilkakrotnie, a potem niechaj sobie zada pytanie, co właściwie te słowa znaczą. Każdy wie mniej więcej dokładnie co to jest «trzysta», co to jest «miliard», wreszcie co to jest «marka». Ale wszyscy razem wzięci nie wiemy, co to jest — trzysta miliardów kosztów wojennych? Może to nie są wogóle koszty? Może to wogóle już nie jest dług?

Do pojęcia długu należy pojęcie spłacalności. Dług, który nie może być spłaconym, nie jest długiem. Weźmy przykład fantastyczny z innej dziedziny. Oto dajmy na to, że sąd jakiś wielce sprawiedliwy skazał jakiegoś okropnego zbrodniarza, wielokrotnego recydywistę na — czterysta lat więzienia.

Teraz, czy «czterysta lat więzienia» jest karą wykonalną, czy nie. Otóż oczywiście nie jest, z tego prostego powodu, że nieboszczyków w więzieniu się nie trzyma, a nawet najwięksi zbrodniarze czterysta lat nie żyją. Kara nie może być większą, niż wytrzymałość człowieka.

Ale wróćmy do — trzystu miliardów. Pedant, usłyszawszy tę sumę, obrachowałby zaraz cały t. zw. «majątek» ruchomy i nieruchomy wojujących państw, otrzymane cyfry zasumowałby i zestawiając owe trzysta miliardów z otrzymaną sumą, wysnułby wnioski. Okazałoby się z pewnością, że państwa wojujące mogą jeszcze wydać trzy razy po trzysta miliardów. Ale rzeczy nie przedstawiają się tak prosto. Najpierw bowiem pojęcie «majątku» jest trudne do ustalenia. Jeszcze zaś trudniejsze jest jego szacowanie.

Astronomja, która operuje także olbrzymimi cyframi w określeniu odległości ciał niebieskich, wpadła już dawno na pomysł zastąpienia małych mil i jeszcze mniejszych kilometrów — latami drogi światła w przestrzeni. I nikt na tym nie stracił. Czyli, że tak samo nikt nie wie, co to jest naprawdę «567 oktiljonów kilometrów odległości» jak «dwa tysiące lat, pięć miesięcy, osiem dni odległości». Są to już bowiem w stosunku do zakresu ludzkich wyobrażeń — czysto abstrakcyjne.

Więc jak to? Czyżby wojnę opłacało się — abstrakcjami? Może właśnie tak! Bo pomyślmy tylko! Marka niemiecka, ujęta w dwudziestomarkową sztukę, równa się jednej tysiąc trzysta dziewięćdziesiątej piątej części funta czystego złota. My wiemy za tym, lub przynajmniej wiedzieliśmy przed wojną, że 1395 marek to jest — funt czystego złota. Przerachujmy trzysta miliardów marek według tej stopy na złoto, a okaże się, że nie tylko skarbcze kruszcowe wszystkich państw razem wziętych, ale wogóle cały zapas złota na globie ziemskim, nie wynosi takiej ilości, jakaby w rachunku oznaczały owe trzysta miliardów. Może gdyby się wydystylowało wszystko złoto, rozpuszczone w wodzie oceanów, otrzyma ilość uzupełniłaby istniejące zapasy do tej cyfry. Ale już święty Augustyn dowiódł, że oceanu nie można wyczerpać, tym mniej wydystylować...

Więc trzysta miliardów marek to nie jest tyle to a tyle funtów czystego złota, ani nawet srebra, ani nawet miedzi, ani czegokolwiek konkretnego innego. Trzysta miliardów marek to jest — pojęcie abstrakcyjne. Więc jak jechał tak jechał, ale na to wyjechał, że wojnę prowadzimy — abstrakcjami...

Spór o istotę pieniądza jest tak stary, jak pieniądz, ale mimo to kwestja istoty pieniądza jest ciągle jeszcze otwarta. Toczona wojna zaś ze swoimi cyframi kosztów strat itd. otworzyła tę kwestję jeszcze — szerzej.

Ostatecznie ustalilo się pojęcie, że pieniądz jest środkiem wymiany dóbr i kapitałów. Jeżeli więc powiada się, że koszt wojny wynosi trzysta miliardów, to potrzeba jeszcze wiedzieć, co te miljarde oznaczają, czy to tylko sumę znaków ziemnych, czy też ilości pewne dóbr i kapitałów, a jeżeli tak, to jakie.

Bo na to pytanie jest jeszcze trudniej odpowiedzieć, niż na wszystkie poprzednie. Jakiej bowiem ilości par skromnych zelówek odpowiada dzisiaj naprawdę sto koron, jeżeli przed trzema laty jedna taka para kosztowała 3 korony a dzisiaj kosztuje — 40 koron. Otóż jeżeli się powie, że wydano trzysta miliardów marek, to jeszcze się wcale nie powiedziało, co się mianowicie wydało.

Jako zjawisko życia gospodarczego koszt te są — czyns tak zupełnie nowym, niezbadanym i niezrozumiałym, że deliberacje na ich temat, wysnuwanie z nich jakichkolwiek wniosków na przyszłość, to zajęcie najzupełniej bezplodne.

Toczona wojna jest eksperymentem uniwersalnym. Wszystko rozbiła, wszystkie pojęcia wyrzuciła na nice. Rozszerzyła zaś do nieprzezwyciężalnych rozmiarów pojęcie woli zbiorowej. Jemu jednemu dzisiaj odpowiada korrelat rzeczywistości. Wszystko inne, to gesta mgła. Miljarde kosztów wojennych także.

Zaostrzenie wojny podwodnej.

W sprawie stanowiska Hiszpanji.

Według otrzymanych przez «Köln. Zeit.» informacji co do stanowiska Hiszpanji w sprawie zaostrzonej wojny podwodnej, naród hiszpański jest stanowczo zdecydowany w dalszym ciągu zachować bezwzględną neutralność.

Niemcy posiadają niezachwianych przyjaciół w wysokich wpływowych kołach hiszpańskich. Poza to wielka partja konserwatywna jest zwolenniczką zachowania bezwzględnej neutralności przez cały czas wojny światowej.

Podniecenie w Hiszpanji przeciwko umiżgom liberałów do dziesięcio przymierza wzrosło do tego stopnia, że w sposób otwarty grożą liberałom ich przeciwnicy polityczni wojną domową, o ileby miały nastąpić poważne ataki przeciwko neutralności.

Jak donosi z Madrytu gazeta paryska «Humanité», dekret w sprawie przerwania sesji Kortezów, skłonił ra-

dykałów i republikanów do gwałtownego protestu. Prezes ministrów, hr. Romanomes oświadczył w odpowiedzi na takowy, że zwoła ponownie parlament, o ile warunki zmuszą go do tego.

Chiny a blokada.

Do gazety angielskiej «Morning Post» donoszą z Szanghaju, że rząd chiński, wskutek dwuznacznej odpowiedzi Niemiec na protest chiński z powodu blokady, postanowił wystosować do Niemiec drugą notę z żądaniem określonego ograniczenia wojny podwodnej.

O ile rząd niemiecki nie udzieli żadnej odpowiedzi lub da odpowiedź wymijającą, Chiny mają podobno zamiar zerwać stosunki dyplomatyczne z Niemcami.

Austria a Stany Zjednoczone.

Jak donosi «Wiener Allgem. Zeit.», wbrew informacjom pism niemieckich, że odpowiedź rządu austriacko-węgierskiego na notę amerykańską co do wojny podwodnej została już doręczona posłowi amerykańskiemu w Wiedniu, komunikują z najlepszych źródeł, że ministerjum spraw zewnętrznych nie będzie w stanie przed upływem bież. tygodnia ustalić tekstu swej odpowiedzi Stanom Zjednoczonym Ameryki Półn.

Ofiary blokady.

Z Lugano donoszą, że włoskie parowce «Prudenza» 3307 br. reg. t., «Cremerna» 3132 t., włoski żaglowiec «Assunta V» 101 t. i rosyjska szkuna «Mery» 178 t. zostały zatopione.

Żaglowiec «Maria Adriana» został zatopiony. Załoga została uratowana i wyładowała w Hawrze.

Z Hawru donoszą, że parowiec «Sjöstad», pochodzący z Chrystjanji zatonał w dn. 28 lutego około Cap d'Antifer albo od miny, albo od torpedy.

«Times» donosi o zatopieniu statku «Wattsfield» 2012 t., barki «Invercauld» 1460 t. i szkuny motorowej «Zecwyn».

Barka «Galgorn Castle» 1596 tonn zatopiona została we wtorek przez niemiecką łódź podwodną. Jedną z dwóch łodzi ratunkowych, z częścią załogi, między którą było z Amerykanów, zaginęła.

Dookoła wojny.

Największy bój światowy.

«Daily Chronicle» donosi: Lloyd George i Asquith oświadczyli w ostatnich dniach na jednym

Św. Kazimierz, jako mąż stanu i polityk.

II.

Fakt, że królewicz Kazimierz spełniał funkcje podkanclerza po śmierci Oporowskiego, jest zdobyczą najnowszych badań.

Stwierdziwszy fakt, musimy przypuścić: że Kazimierz posiadał istotnie wiele nauki i wiedzy, skoro zdołał kierować całą armją notariuszy, pisarzy, sekretarzy, skoro załatwiał korespondencję zagraniczną, administrację skarbu i t. p. Wiedza jego, o której mówią z uwielbieniem źródła współczesne, znajduje dokumentalne stwierdzenie. Niewątpliwie, już przed objęciem spraw podkanclerskich, musiał Kazimierz poznać obowiązki i wogóle całą działalność podkanclerską, poznać księgi, akta, sposób prowadzenia ich, słowem różnorodne funkcje, związane z tym dostojenstwem.

Na podstawie niewątpliwych danych twierdzić można, że królewicz

już w 1481 roku pełnił pewne funkcje namiestnicze w Koronie.

Jako zastępca króla, później jako pełniący zastępstwo podkanclerza, miał królewicz wgląd we wszystkie akta państwowe. Wszystkie tajemnice państwowe stały teraz otworem dla Kazimierza. Należy przypuścić, że umysł tak bystry, a tak sumiennie i poważnie załatwiający obowiązki, musiał się zaznajomić z najważniejszymi sprawami źródłowo, nie polegając na relacjach podwładnych urzędników przedstawiających fakta często stronniczo.

Jedną z najważniejszych spraw był stosunek ojca i kraju do kurji apostolskiej: Ojciec i brat pozostawali pod cenzurami Kościoła, posłowie poddani królewscy cierpieli z powodu tych cenzur na sławie, nawet obelg nie szczędzono im, nawet do więzienia wrzucano senatorów synów, jako fautorów herezji. Cały szereg poselstw, legacji pędzących pouczał Kazimierza, jak usilnie, a po ojcowsku upominali papieża króla Kazimierza. Królewicz przywodził sobie na pamięć i swój niesławny powrót z Wę-

gier i niesławniejszy jeszcze odwrót ojca z resztkami wojsk z pod murów Wrocławia. Niepodobno było przecież potakiwać ojcu i matce i wielu radcom Korony i widzieć w tych kłękach jedynie obce winy, obcą rękę, a nie własne przewinienie.

Wgląd w akta i załatwienie skarbowych spraw dało królewiczowi sposobność zbadania skutków polityki ojcowskiej z gospodarczej strony. Oto król pozostawał w wielkich długach, pozostawiał dobra koronne. Codziennie przedkładano królewiczowi cyrografszy do zapłaty dawniejszych zaległości jeszcze z wojen pruskiej, czeskiej i węgierskiej, zakazywanych przez papieża. A jeżeli zaglądał do instrukcji poselskich, mógł się ku zdumieniu swemu dowiedzieć, że król i przy obsadzie biskupstw, musiał się liczyć z kwestjami ekonomicznymi i dążył do obsady ich bogatymi, którzy by mogli wykupować zamki biskupie, puszczane w zastaw żoldownikom.

Młodszy religij i prawd wiary, jeśli — był królewicz Kazimierz, skoro począł zastępować w czynnościach króla musiał zasięgać zdania senato-

rów i dostojników. U niejednego z nich panował nawskroś pogański pogląd na zadania i cele państwa i królewicz otrzymywał rady wprost radykalne, że państwo należy wyzwolić z pod przewagi papieża, że duchowieństwo powinno być zawisłe od króla, że tylko korzyści państwa winne kierować krokami króla. Papieże, wielcy wkszcziele i protektorowie humanizmu, popieracze sztuki i nauki, podlegali częstokroć w Polsce krytyce szorstkiej i zjadliwej i niema wątplenia iż niejednen taki sąd doszedł do uszu Kazimierza, tem łatwiej, że w otoczeniu jego jakiś czas był dodany mu Kalimach.

Jakkolwiek królewicz wysłuchiwał rad podobnych, jednakże poglądy i przekonania owe nie weszły w jego duszę. Uczeń Długosza musiał je potępiać jako nieetyczne, a młodzieniec, który w gorących modlach szukał pomocy, musiał teorie owe uznać za pogańskie, pozbawione podstaw religij.

(D. n.)

ze zgromadzeń, że w przeciągu 5 tygodni rozegra się na froncie zachodnim największy bój, jaki się kiedykolwiek toczył na ziemi.

Przegrupowanie wojsk.

«Grazer Tagespost» przynosi następujące wywody swojego wiedeńskiego współpracownika wojskowego:

Nowe ugrupowanie wojsk rosyjskich jest jeszcze w toku. Natrafia ono na znaczne trudności przewożowe. Kierownictwo wojsk rosyjskich przesunęło punkt ciężkości na południowe skrzydło, zostające pod komendą generała Hurki.

Na froncie włoskim rozwinęli Włosi żywą akcję wywiadowczą. Armia włoska cierpi skutkiem niedomagani w aprowizacji i dla braku węgla.

«Nowoje Wremia», omawiając powody obecnego zupełnego prawie zastoju na kolejach rosyjsko europejskich — podczas gdy na Syberji ruch kolejowy wstrzymany nie został — pisze, że dwie są możliwe przyczyny powyższego zarządzenia rządowego. Albo chodzi o ponowne przegrupowanie wojsk i szybki transport ich na front, albo też o nowe formy reorganizacji przesyłki środków żywnościowych. W jednym i drugim razie trzeba jednak liczyć się z tym, że obecne przerwanie regularnej komunikacji w kraju wpłynie bardzo niekorzystnie na rozwój ekonomicznego ruchu.

Przesunięcie frontu nad Ancre.

W. Scheuermann, sprawozdawca «Dent. Tagesztg.» na froncie zachodnim donosi w dn. 1 marca, co następuje:

«Od szeregu dni po obu stronach rzeki Ancre linja frontu niemieckiego na długości 20 km., a szerokości 1—5 km. została cofnięta wstecz, o czym komunikat niemiecki po większej części wspominał, aby nie dać poznać nieprzyjacielowi swoich zamiarów. Manewr ten został wykonany przez wojska niemieckie z własnej woli, bez nacisku ze strony nieprzyjaciela, a nawet niezauważony przez niego, na skutek rozkazu naczelnego dowództwa. Przednie pozycje zostały opuszczone, wszystkie fortyfikacje i schroniska zniszczone, a zajęta nowa przygotowana z góry pozycja.

Artylerja i piechota od kilku dni były już usunięte, a nieprzyjaciel ciągle jeszcze nie spostrzegł tego. Jednakże po zauważeniu wreszcie manewru wojsk niemieckich, Anglicy nie ośmielili ogłosić całego wypadku, jako «swego wielkiego zwycięstwa».

Włochy.

Interpelacja pokojowa.

Według «Voss. Zeit.», poseł Prampolini 28 lutego zgłosił do włoskiej Izby posłów interpelację pokojową socjalistów urzędowych, która oświadcza, że Włochy nierozsądnie i bez zawarcia uprzednio umów międzynarodowych co do zabezpieczenia sobie artykułów żywnościowych, wszczęły wojnę.

Ta wina, jednocześnie z egoistycznym kapitalizmem narodowym, który jest obserwowany przez narody walczące nawet w stosunku do swych sprzymierzeńców, wywołały we Włoszech smutny stan gospodarczy, który czyni rzeczą niezbędną natychmiastową zmianę polityki zewnętrznej i szybkie rozpoczęcie pertraktacji pokojowych. Prezes ministrów włoskich,

Boselli, zgłosił wniosek odroczenia dyskusji nad powyższą interpelacją na okres 6 miesięcy, co zostało przyjęte przez Izbę przeciwko głosom opozycji.

Francja.

Domaganie się tajnych posiedzeń parlamentu.

«Information» donosi z Paryża, że 38 senatorów z Clemenceau na czele zwrócili się do rządu z żądaniem zwołania nowego tajnego posiedzenia parlamentu, w celu omówienia faktycznego stanu Francji, spowodowanego przez blokadę niemiecką.

Również w Izbie deputowanych istnieje podobno prąd, który żąda z tych samych powodów zwołania tajnego posiedzenia.

ROSJA

Ostrzeżenie Milukowa.

«Berl. Lokalanz.» dowiaduje się ze Sztokholmu, że Milukow ogłasza w pismach petersburskich ostrzeżenie, że jakaś nieznana osobistość, mianująca się Milukowym, i inne osoby, które podają się mylnie za członków Dumy, prowadzą wśród robotników agitację rewolucyjną, i nawet dostarczają im broni. Milukow ostrzega robotników przed czynami, które mogą być korzystne tylko dla wrogów Rosji.

Zmiany w sztabie głównym.

Korespondent «Vossische Ztg.» ze Sztokholmu podaje wiadomość, otrzymaną od informatora rosyjskiego o niezgodzie w łonie kierownictwa sztabu generalnego rosyjskiej głównej komendy. Od dnia 20 stycznia st. st. szef sztabu generalnego, Aleksiejew, uchodzi za pozostającego poza służbą. Od tego czasu rozkazy urzędu sztabu połowego noszą podpis generała Hurki.

Sprawy polskie.

Zjazd Rady Ligi Państwowości Polskiej.

Zjazd Rady Ligi Państwowości Polskiej odbył się w tych dniach w Warszawie przy udziale delegatów z Warszawy i prowincji. Zapadł cały szereg uchwał w sprawach zasadniczych i taktycznych. Omówiono projekt przekształcenia Ligi i organizacji tymczasowej na stronnictwo o wszechstronnym programie.

Większość uczestników opowiedziało się za dalszym utrzymaniem zarówno nazwy, jak i charakteru organizacji.

Wywiad z p. Piltzem.

Wychodząca w Moskwie «Gazeta Polska» z 2-go lutego donosi: «Rusk. Wola» zamieszcza wywiad swego korespondenta z Piltzem, przebywającym obecnie w Szwajcarii.

Piltz powiedział, iż oświadczenie hr. Wielopolskiego ma bardzo wielkie znaczenie, gdyż rozprasza wszelkie wątpliwości co do tego, co rząd rosyjski rozumie pod «wolną i zjednoczoną Polską».

W chwili obecnej — mówi Piltz — niema ani jednej partji politycznej polskiej, która by utrzymywała, iż przekształcenie Królestwa w autonomiczną prowincję rosyjską może kogośkolwiek zadowolnić i że może to być uważane za rozwiązanie sprawy polskiej.

Rosja — twierdzi Piltz — mogłaby złożyć dowody swej szczerości wobec Polaków, przystępując do likwidacji osobistego składu dawnych urzędników w Królestwie.

WIADOMOSCI URZĘDOWE.

Kurs pieniężny w Ob. Ost.

Kurs urzędowy: 1 rb. = 2 mk.
Kurs rubla w operacjach bankowych:
100 rb. = 226 marek (proponowano)
100 rb. = 230 marek (sprzedawano)
Stopa procentowa kasy pożyczkowej 60/0.

OBWIESZCZENIE, dotyczące opuszczonych nieruchomości.

W celu umożliwienia zgodnego z przepisami i zadawalającego przepisy policyjne za rządu tych domów i nieruchomości, których właściciele opuścili Wilno i które podlegają zarządowi Niemieckiego Stadthauptmanna (des Deutschen Stadthauptmannes) lokatorowie i dzierżawcy tych nieruchomości winni należeć od nich komorne i czynsz stale wpłacać regularnie w dniu upływającego terminu odpowiednim opiekunom cyrkulowym z komisji do zarządu opuszczonych nieruchomości, względnie rządcom upoważnionym przez Niemieckiego Stadthauptmanna.

Przeciw lokatorom i dzierżawcom, którzy rozmyślnie nie zapłacą komornego lub czynszu, aczkolwiek mogą to uczynić, podjęte będą bezwzględnie wszystkie będące w rozporządzeniu kroki, na mocy rozporządzenia Naczelnego Dowódcy Wschodu (des Oberbefehlshabers Ost) z dn. 29 lutego 1916 r. i 16 stycznia 1917 r.

Wilna, den 1. Marz 1917.

Der Deutsche Stadthauptmann
P O H L.

OBWIESZCZENIE.

Przy usuwaniu śniegu z dachów przez spadający śnieg w rozmaitych punktach miasta zniszczone zostały lub uszkodzone przewodniki telefoniczne.

Na mocy Rozporządzenia des Oberbefehlshabers Ost z dn. 6. 12. 15 nawet za nierozmyślnie uszkodzenie lub zniszczenie urządzeń telefonicznych grożą ciężkie kary.

W celu uniknięcia surowego ukarania ludność winna wskutek tego załatwić zrzucanie śniegu z dachów w ten sposób, by przewodniki telefoniczne nie były ani uszkodzone, ani zniszczone.

Wilna, den 2. Marz 1917.

Der Deutsche Stadthauptmann
Polizei-Verwaltung:
I. V.
Kessler.

SPIS

Jeńców wojennych, pochodzących z Wilna i okolic.

Obóz jeńców Münsingen.

(niżej wymienieni pochodzą z Wilna):

- Czerica Franciszek, Sirokwaszew Grzegorz
- Badanowski Mojżesz, Bolber Hirsz,
- Kondratowicz Franciszek, Medizany, g. wil.
- Mojsey Stanisław, Senewicze, gub. wil.
- Mackun Michał, Międzyrzecze, gub. wil.
- Niechmedowicz Józef, Karpowicze, gub. wil.
- Aluszkiewicz Józef, Nawicki, gub. wil.
- Peszakow Jan, Poninszany, gub. wil.
- Rouba Jarosław, Lebida, gub. wil.
- Rynsewicz Antoni, Uściszki,
- Śniegir Stanisław, Belaje, gub. wil.
- Sabajwa Andrzej, Werdacze, gub. wil.
- Wul Konstanty, Podwornie, gub. wil.
- Zenowicz Bronisław, Sochwarje, gub. wil.
- Zenicz Wincenty, Snskiszki, gub. wil.
- Garber From, Koszedary, gub. wil.
- Kantorowicz Leiba, Sarce, gub. wil.
- Romanow Szelom, Rotniki, gub. wil.
- Rubin Izrael, Raduszkowicze, g. wil.

Obóz jeńców Mücheberg (Mark).

(niżej wymienieni pochodzą z Wilna):

- Krywko Michał, Kudlak Teofil,
- Antul Semion, Butwedunice, gub. wil.
- Basyli Wincenty, Bazyle, gub. wil.

- Bmieljanczyk Jan, Faraczanja, gub. wil.
- Arderewicz Michał, Ljona, gub. wil.
- Dergica Józef, Sweridy, gub. wil.
- Drykiewicz Bolesław, Czebryn, g. wil.
- Gornostaj Michał, Kulbaki, gub. wil.
- Juszkiewicz Wincenty, Sobaczki, gub. wil.
- Koszychowski Feliks, Lagody, gub. wil.
- Myszkowski Jan, Senkany, g. wil.

C. d. n.

KRONIKA.

CALENDARZYK.

Dziś: KAZIMIERZA.
Jutro: Adrijana.
Pejutrze: Wiktora.

Wachód słońca — o g. 6 m. 44.
Zachód słońca — o g. 5 m. 49.

WILNA.

— **Loterja fantowa na szkoły polskie.** Dziś od g. 12 w cukierni Sztralla przy ul. Świętojerskiej № 22 odbędzie się pod kierunkiem p. Mieczysława Jeleńskiego loterja na szkoły polskie. Ogółem zgromadzono trzy tysiące kilkaset fantów, wśród nich wiele rzeczy wartościowych.

Komitet organizacyjny loterji oczekuje więc wszystkich dzisiaj w cukierni u Sztralla w nadziei, że szczęśliwi posiadacze biletów wygrywających będą zadowoleni.

Odzywamy się do ofiarności publicznej obywateli, prosimy o ofiarę na szkoły polskie.

Komitet organizacyjny Loterji.

— **Polskie T-wo Wpisów Szkolnych** zawiadamia swych pp. członków, iż walne zebranie doroczne odbędzie się dn. 15 bm., o g. 6 ej w. w lokalu Miejskiego Kuratorjum nad biednymi (Trocka 14).

Osobne zawiadomienia rozsyłane nie będą.

Jednocześnie T-wo podaje do wiadomości tych osób, które życzyłyby się zapisać na członków T-wa, iż mogą to uczynić codziennie od 10—3 w biurze T-wa (Królewska 1). Składka członkowska wynosi 3 rb. rocznie. Opłacenie składki za r. 1917 przed 15 marca uprawnia do wzięcia udziału w walnym zgromadzeniu.

— **Z życia kooperatyw.**

Zarząd Stowarzyszenia prosi członków o jaknajliczniejsze przybycie na walne zebranie członków Stowarzyszenia, wyznaczone na dzień dzisiejszy o godz. 6 i pół wiecz. w sali przy kościele św. Jakóba.

Porządek dzienny:

1. Sprawozdanie zarządu z działalności za 1916 r.
 2. Wybór prezesa, Zarządu i Komisji Rewizyjnej.
 3. Zatwierdzenie budżetu na rok 1917 i wolne wnioski członków.
- Z powodu wojny, zebranie prawomocne będzie, bez względu na ilość przybyłych członków.

— **Z Towarzystwa Opieki nad dziećmi.** Według szczegółowych obliczeń dokonanych w dniu 25 lutego — w zakładach Towarzystwa Opieki nad dziećmi pozostaje 265 dzieci.

Pomimo utrudnionych warunków finansowych Zarząd Towarzystwa prowadzi wytrwale kierownictwo pomienionych działów w niczem nienszcząjąc ich dotychczasowej działalności.

— **Sekcja tanich obiadów.**

Statystyczne wyniki sekcji tanich obiadów wykazują, że sekcja ta pozostająca pod zarządem Miejskiego Ku-

ratorium wydała w ubiegłym miesiącu 16,240 obiadów biednej ludności.

— **Dla głodnych.** Dyrekcja kinematografu «Artystycznego», 5 to Jerska 22, podaje do wiadomości Sz. Publiczności, że i nadal ofiarowane bilety Polsk. Kom. Pań dla głodnych po zwykłych cenach są do nabycia tylko w cukierni p. Sztalla, ul. 5 to Jerska № 22, i u osób prywatnych.

Cel, za siebie przemawiający, zachęci chyba Sz. Publiczność do łaskawego i częstego uczęszczania.

— **Sprawozdanie kasowe 4-ro dniowej loterii na korzyść 8 go okręgu.** Od organizatorów loterii na korzyść 8 go okręgu otrzymujemy następujące sprawozdanie kasowe:

Przychód:

	marki	fenygi
z loterii	3964	24
z bufetu	4225	14
z kuchni	3328	23
ogółem	712	36

Razem 12229 97

Wydatki:

	marki	fenygi
kos ta loterii	2022	35
» bufetu	2394	75
» kuchni	2610	78
» ogólne	1175	75

Razem 8212 63

Czysty zysk 4017 marek 34 fen.

— **Koncert na rzecz „Demu św. Anoniego”.** Bilety na koncert organizowany przez p. n. a. Marję z książąt Druckich-Lubeckich Hilarową Łęską (sobotę, dnia 10 marca, w sali „Lutnia”), będą od jutra do nabycia:

Łoże i krzesła do 7 go rzędu włącznie — w cukierni Sztalla, ul. 5 to Jerska, róg Tatarskiej.

Krzesła 8—15 rząd, amfiteatr i balkon w cukierni Sztalla, ul. 5 to Jerska № 22 (hotel Bristol).

Przy sposobności nadmieniamy, że na program tego koncertu—pod kierownictwem artystycznym hr. Ignacego Halka-Ledóchowskiego — złożą się: dzieła Haydna i Godarda, w wykonaniu kwartetu smyczkowego imienia Stanisława Moniuszki, Parafraza na tematy z op. «Halka» Moniuszki — Viertempis'a (solo Wanda Bohuszewiczówna) i Rapsodja 12-ta Liszta (Helena Szymo-Kulicka).

Miejsca stojące, tak zwane «wejs ciowe» zarówno na salę jak na balkon wcale sprzedawane nie będą. Tolf.

— **Z „Lutni”.**

Dziś, w niedzielę, 4 bm., po raz drugi i ostatni powtórzona będzie efektowna sztuka dramatyczna Leopolda hr. Starzeńskiego p. t. «Gwiazda Syberji», która się cieszyła powodzeniem na scenach teatrów polskich.

Zwracamy uwagę, że wieczór dzisiejszy będzie zarazem pożegnaniem w tym występem utalentowanej ar-

tystki naszej, p. M. Biskupskiej, która odtworzy rolę tytułową.

Mimowoli przy nazwisku p. Biskupskiej dodaliśmy «nasza»—niech to będzie dowodem jak blisko, jak serdecznie sympatyczna artystka zrosła się z Wilnem, z publicznością naszą, z teatrem, jeszcze z jego doby świetnej, przedwojennej. Rzuciwszy okiem wstecz, widzimy ją występującą w pierwszorzędnym rolach wielkiego naszego repertuaru: jako panie młodą w «Weseliu» Wyspiańskiego, jako Hankę w «Dulskiej», młynarkę w «Zaczarowanym kole» Rydla, Marylę w «Dziadach», w «Żabusi» i w «Karykaturach» Kisielewskiego.

A każda z tych ról stanowiła wykończoną, oryginalną kreację artystki inteligentnej, posiadającej wszystkie dane sceniczne: talent, głos, temperament, obok ujmujących warunków zewnętrznych.

Obok ról tragicznych poważnego repertuaru występowała p. B. w całym szeregu komedji t. zw. salonowych, tworząc stale typy niezrównane pod względem życia, werwy i tryskającego humoru, a tem samem składając dowód wielkiej wszechstronności, tak niezbędnej zwłaszcza dla aktora polskiego.

Za tyle wrażeń podniosłych zarówno jak i chwil wesołego, bez troski śmiechu, należy się artystce od publiczności wileńskiej w dniu jej odjazdu serdeczne słowo uznania, osobna podzięką należy jej się za to, że w chwili krytycznej wraz z innym

wędrownym p. t. w. nie uciekała w dalekie kraje, gdzie nieba dla sztuki są łaskawsze, lecz wytrwała z nami, dzieląc dobrą i złą dolę, pracując z poświęceniem, w najcięższych warunkach dla dobra sztuki ojczystej.

Dzięki w pierwszym rzędzie p. Biskupskiej (oraz jeszcze kilku zawodowym artystom) nasza amatorska drużyna «Lutnia» była w stanie w ciągu ostatniego sezonu wystawić cały szereg sztuk poważnych, zastępując w ten sposób z powodzeniem stałą scenę, której brak dotkliwie daje się odczuć. Gdy dziś okoliczności zmuszają p. B. opuścić miasto nasze i scenę—miast pożegnania, wołamy: do widzenia! do miłego widzenia, jak najrychlej, i, daj Boże, w lepszych, pokojowych czasach.

— **Pieniądze do odebrania.** Zydzowski komitet pom. of. w., 5 to Jerska № 7 (od g. 9 do 12, pokój 7) zawiadamia, że nadeszły pieniądze dla osób następujących: Julian Sinkiewicz, ul. Bazarowa 8 i Władysław Rzezczycki, ul. Nieświeska 18.

LISTY DO REDAKCJI.

Szan. P. Redaktorze!

Najprzejmiej upraszam o zamieszczenie w swem piśmie niniejszego sprostowania:

W n-rze 50 «Dz. Wil.», w artykule «Loterie fantowe», mylnie podano, że Wielka loteria w restauracji hotelu «Bristol» na biednych 8 okręgach organizowana była przez p. Mieczysława Jeleńskiego. Organizatorami tej loterii byli: hr. Krasicki i p. Parczewski.

Z szacunkiem

Mieczysław Jeleński.

Cigarette № 15
Cigarette № 25
Gold-Saba
Flaggengala.

Graf Yorek
Meine Passion
Burschenschaft
Landesflagge.

KINO-TEATR ARTYSTYCZNY
5-to Jerska 22.

Dziś nowy, warszawski program!
WIEŻA EIFEL W PARYŻU, zdjęcie z natury. — HISTORIA Z MLEKIEM, humoreska. — WYZNANIE PRZESTĘPCZYNI, tragedia w 4 ak. Wspaniała wystawa i znakomita gra artystów. — POMYSŁOWY SASIAD, komedia. Napisy na obrazach polsko-niemieckie. Podczas seansów przygrywa słynny, salonowy kwartet p. Czernskiego. Początek o godz. 4 tej. Uwaga: W sobotę i w niedzielę od godz. 1-ej do 4-ej ceny miejsc od 25 fenygów.

SALA „LUTNIA”

Dziś, w niedzielę, 4 marca, po raz 2-gi i ostatni „Gwiazda Syberji”

dramat w 4-oh akt. Leopolda hr. Starzeńskiego.

Rzecz dzieje się w Syberji.

Akt 1-szy i 3-ci — u komendanta twierdzy.
Akt 2-gi i 4-ty — w kopalniach.

POCZĄTEK O GODZ. 6-0J WIECZOREM.

Kasa jest ozynna od godziny 12-0j w południe.

ZASZCZYCENI UZNANIEM JEGO ŚWIĄTOBLIWOŚCI PAPIEŻA PIUSA X.
4 złote medale i inne nagrody.

Artystyczne wykonanie fotografii, portretów, grup i t. p. w zakładzie i na wyjazd.

Madworni fotogr. Br. BUTROWSCY, Wilno, Bazyljanska 5.
Fotoomalowe broszki, spinki etc. Wszelkie nowości.

KALENDARZ

„PRZYJACIEL”

NA 1917 ROK

wyszedł z druku w nowym wydaniu i jest do nabycia we wszystkich księgarniach i w Administracji «Dziennika Wileńskiego».

Skład główny w księgarni J. Zapaśnik.

CENA EGZEMPLARZA 70 FENYGÓW.

Stowarzyszenie Właścicieli Domów

podaje do wiadomości swoich członków o tem, że w biurze Stowarzyszenia (Wileńska 23) przyjmują się zamówienia na roboty asenizacyjne po cenach 3 rb. 30 k. za beczkę parokonną i 1 rb. 80 k. za jednokonną. Zarazem zarząd Stowarzyszenia prosi członków o odnowienie opłaty członkowskiej z powodu zaczętego nowego roku działalności Stowarzyszenia.

ZARZĄD WILEŃSKIEGO STOWARZYSZENIA POŻYCZKOWO-OSZCZĘDNOŚCIOWEGO

ZAWALNA Nr. 60,

Asekuje 5 proc. rosyjskie premjówki 11-ej emisji od wylosowania 1/14 marca 1917 r.

W SALI „KREJNGLA”

LUDWISARSKA 4,
Ogólno-robotniczy związek kulturalny urzęda

w niedzielę, 4 marca 1917 roku 4-ty międzynarodowy WIECZÓR ARTYSTYCZNY z obszernym programem.

KUPUJEMY

w każdym czasie surowe rogi, końce i odpadki rogowe w każdej ilości.

GEBRÜDER MEYER, Cöln a/Rh., Poststrasse 18.

Powidła śliwkowe na cukrze

funt 2 m. 40 fen.
MIÓD funt od 2 m 70 f — poleca WĘCEWICZ I ZWIEDRYŃSKI, 5-to Jerska 7. 712

Światło elektryczne

urządza tanio i p. edko elektrotechnik C. Kowalczyk, Dominikańska 13—9. Kupię 4 lampy stojące biurowe, używane. 717

Francuskiego

metodą Berlitz, polskiego i historii ucze. Wronia 7 m. 3, Bańkowska. 711

Introligator

R. Aleksandrowicz Tatarska 11, przyjmuje roboty w zakresie fachu wchodząca.

DRZEWO OPALOWE, BRZOWE, SUCHE poleca kantor sprzedaży torfu

J. Śliwińskiego, 5-to Jerska 19.

Oddam w dzierżawę folwarczek

10 włost od Wilna, 25 dziesięcin ziemi. Z Kalwaryjskiej, ul. Bucharska № 8, Czepółkowski. 706

W dzierżawę

weźmie fachowy ogrodnik ogród owocowy z ziemią pod uprawę warzyw i mieszkanie. Oferty proszę składać: «Kwiaciarnia», Wileńska 10 Plebańczyk. 707

Polecam maszynki

najlepszej konstrukcji z kutego żelaza, do wyrabiania pastylek z sacharyny, lub innych leczniczych proszków. Subocz № 6, Cichosz.

Światło elektryczne

najtaniej i z najlepszych materiałów urzędza p. edko i dokładnie dział techniczny przy składzie elektrotechnicznych artykułów. 5-to Jerska 27 róg Wroniej, Jaworowski.

Poszukuję posady rządcy przy gospodarstwie: długoletnia praktyka, poważne rekomendacje. (Makarjewska) Makowa 15—13, Biskupski. 703

Kolnier z skunksowy został omyłkowo zamieniony w klubie bankowym 26 stycznia. Upraszam o odniesienie mego kolnierza i o zabranie swojego. Plac Katedralny № 4 m. 4, Lwoboińska. 715

Ogród warzywny

weźmie w dzierżawę. Wiadomość w kwiaciarni J. Moczulaka, Wileńska 36. 710